

**STANDARD “DOVOLJNO OZBILJNE
POVREDE” KAO OSNOV
ODGOVORNOSTI DRŽAVE ZA ŠTETU
U PRAVU BOSNE I HERCEGOVINE**

*Prof. dr Esad Oruč, advokat iz Sarajeva i
vanredni profesor na Pravnom fakultetu
Univerziteta u Zenici / Internacionalnom
Burch Univerzitetu Sarajevo
esad.oruc@oruclaw.com*

Dostavljen: 05. 08. 2026.

Recenziran: 27. 08. 2026.

Prihvaćen: 27. 08. 2026.

UDK: 343:347.95(497.6)

JEL klasifikacija: K13, K23

Sažetak

Rad analizira standard „dovoljno ozbiljne povrede“ kao savremeni kriterij odgovornosti države za štetu u pravu Bosne i Hercegovine, sa posebnim osvrtom na usaglašeno pravno shvatanje Panela za ujednačavanje sudske prakse iz građanske oblasti održanog 7. oktobra 2025. godine. Polazi se od teze da Panel nije stvorio novi osnov odgovornosti, već je institucionalno ujednačio i sistematizirao razvojnu liniju koja je u domaćoj sudskoj praksi bila vidljiva najmanje od odluke Vrhovnog suda Federacije BiH iz 2012. godine. Analiziraju se normativni temelji odgovornosti na različitim nivoima vlasti, evolucija od subjektiviziranog modela zasnovanog na voljnom elementu prema kvalifikovanom standardu protivpravnosti, te evropsko porijeklo kriterija ozbiljnosti povrede. Posebno se razmatraju odnos člana 172. ZOO-a i posebnih javnopravnih normi, pravna priroda shvatanja Panela, kriteriji jasnoće pravila, diskrecije, ispričivosti pravne greške i odstupanja od ustaljene

prakse, kao i zasebna uloga posljedica za oštećenog. Zaključno se predlaže kvalifikacija domaćeg modela kao objektivizirane odgovornosti sa kvalifikovanim standardom protivpravnosti i dvostepeni test za njegovu buduću sudsku primjenu.

Ključne riječi: odgovornost države za štetu; dovoljno ozbiljna povreda; nezakonit i nepravilan rad; pravna sigurnost

**THE “SUFFICIENTLY SERIOUS
BREACH” STANDARD AS A BASIS
FOR STATE LIABILITY IN THE LAW
OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

Abstract

The paper examines the “sufficiently serious breach” standard as a contemporary criterion of State liability in the law of Bosnia and Herzegovina, with particular emphasis on the harmonised legal position adopted by the Civil Law Case-Law Harmonisation Panel on 7 October 2025. The central argument is that the Panel did not create a new source of liability; rather, it institutionally consolidated and systematised a line of reasoning already visible in domestic case law, most explicitly in the case law of the Supreme Court of the Federation of Bosnia and Herzegovina since 2012. The paper analyses the fragmented statutory framework, the transition from a fault-oriented approach based on intention or consent to a qualified standard of unlawfulness, and the European origins of the seriousness criterion. Particular attention is devoted to the relationship between Article 172 of the Law on Obligations and specific public-law provisions, the legal authority of the Panel’s position, the criteria of clarity, discretion, excusability of legal error and departure

from established case law, and the separate role of the consequences imposed on the injured party. The paper proposes that the emerging Bosnian model is best understood as objectivised liability subject to a qualified threshold of unlawfulness and develops a two-stage test for future judicial application.

Keywords: State liability; sufficiently serious breach; unlawful and improper conduct; legal certainty.

1. UVOD

Objavljivanje usaglašenog pravnog shvatanja Panela za ujednačavanje sudske prakse iz građanske oblasti u februaru 2026. godine predstavlja važan trenutak u razvoju odgovornosti države za štetu u Bosni i Hercegovini. Panel je, nakon sastanka održanog 7. oktobra 2025. godine, usaglasio stav da namjera ili pristanak da se šteta nanese nisu uslov odgovornosti države, ali da nezakonito i nepravilno postupanje mora predstavljati „dovoljno ozbiljnu povredu“. Istovremeno su navedeni kriteriji za ocjenu ozbiljnosti povrede i zahtjev da se, pored intenziteta greške organa, cijene posljedice za oštećenog kako na njega ne bi bio stavljen nesrazmjeran i prekomjeran teret.¹

Značaj ovog događaja ne proizlazi samo iz sadržaja usvojenog standarda. U ustavnoj strukturi Bosne i Hercegovine ne postoji jedinstvena vrhovna sudska instance

nadležna za ujednačavanje građanskopravne sudske prakse na teritoriji cijele države. Upravo zato pravno shvatanje koje je doneseno konsenzusom predstavnika Suda Bosne i Hercegovine – Apelacionog odjeljenja, Vrhovnog suda Federacije BiH, Vrhovnog suda Republike Srpske i Apelacionog suda Brčko distrikta BiH, a zatim verifikovano u sudovima članovima Panela, ima poseban institucionalni značaj.² Ono ne djeluje kao zakon niti kao formalno obavezujući precedent, ali je po novim Pravilima Panela nakon verifikacije postalo pravno shvatanje navedenih sudova i ima upućujući karakter za nižestepene sudove.

Pritom bi bilo pogrešno tvrditi da je standard „dovoljno ozbiljne povrede“ 2025. godine prvi put ušao u domaće pravo. Vrhovni sud Federacije BiH ga je još 2012. godine izričito upotrijebio kao mjerilo za tumačenje nezakonitog i nepravilnog rada,³ a isti pravac je potvrđen i kasnijim odlukama.⁴ Zbog toga je naučno relevantnije pitanje ne kada je termin prvi put upotrijebljen, nego kakvu pravnu promjenu proizvodi njegovo usaglašavanje na nivou četiri najviše sudske instance i kakav je odnos tog standarda prema tekstu domaćih zakona.

Rad polazi od tri povezane hipoteze. Prvo, „dovoljno ozbiljna povreda“ nije samostalan normativni izvor odgovornosti države, nego kvalifikovani kriterij kojim se konkretizira zakonski pojam nezakonitog i

1 Odgovornost države za štetu koju njen organ prouzrokuje trećem licu – usaglašeno pravno shvatanje Panela za ujednačavanje sudske prakse iz građanske oblasti, Panel održan 7.10.2025, objavljeno 24.2.2026, obrazloženje, str. 1–2.

2 Pravila Panela za ujednačavanje sudske prakse, broj 07-13-3-2073-2/2025 od 15.7.2025, čl. 1, 3, 5, 16–20, str. 1–6.

3 Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine, rješenje broj 65 0 Ps 077856 11 Rev od 25.12.2012

4 Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine, presuda/rješenje broj 53 0 P 006887 13 Rev od 15.7.2014.